

KOMUNIKAT RADYOWY Z DNIA 4 GRUDNIA 1942r.

/ P o p o ł u d n i o w y . /

I.

Dotyczące Polski.

KUJBYSZEW po polsku, 3.XII.godz.17.00.

Pod Smoleńskiem, dwie grupy partyzantów- jedna polska, a jedna białoruska, -wysadziły w powietrze osiem pociągów z amunicją, zdążających pod Wielkie Łuki. Ilość zabitych żołnierzy jest tak znaczna, że siły niemieckie na tym froncie znacznie osłabły. Pochadło ci sami partyzanci zerwali szereg mostów i torów kolejowych.

Godz.20.15.-Hitler nie otrzymał floty francuskiej, a wskutek jej zatopienia przez marynarzy francuskich, cała Francja zjednoczyła się w walce przeciw hitleryzmowi i to jest rękojma zwycięstwa. Stasie przeciw powiedział, że "upaść może naród wielki, lecz zginąć -nie możemy." I Polska miała swych Lavalów - Rydza, Koca i Becka, lecz może być dumna, że nie wydała Quisslinga. Prof. Estreicher i Bartel woleli śmierć, niż współpracę z Hitlerem. Lecz niestety są tacy wśród Polaków, którzy przysługują się hitlerowcom: służą w policji, zajmują stanowiska burmistrzów, a nawet noszą mundury żołdaków niemieckich. Nie bez wpływów zagranicą, są Matuszewski i Cat-Mackiewicz. -Wydarzenia w Tulonie są dowodem woli pozbycia się zdrajców, jest to połowa zwycięstwa. Wiadomość o sukcesach armii czerwonej pod Stalingradem niesie otuchę i wiarę narodom ujarzmiionym pod okupacją hitlerowską, że zbliża się chwila porachunku za doznane krzywdy.

LISBONA /DNB/ po niemiecku 3.XII.godz.14.50.

Zo względu na coraz większe zapotrzebowania pieniężno stawiane przez rządy wygnane w Londynie, rząd brytyjski zdecydował się na przekazanie tym "rządom" własnego źródła dochodów. W przyszłości filateliści ponosić mają część bieżących kosztów emigrantów. Rządy ich otrzymały zezwolenie na wydawanie własnych znaczków pocztowych, służących przy przesyłkach pocztowych żołnierzy tych rządów w całym Imperium Brytyjskim. Jako pierwszy, otrzymał takie zezwolenie Rząd Polski w Londynie.

BERLIN /DNB/ po niemiecku 3.XII.godz.15.00.

Spółka "Landwaren Handelsgesellschaft für den deutschen Osten" Sp.z o.o.poczyniła w 1941r. znaczne postępy w handlu artykułami wiejskimi na terenach wschodnich, włączonych ponownie do Rzeszy. W końcu roku sprawozdawczego powierzona została Spółce przez HTO/ Haupttreuhandstelle Ost/ administracja wszystkich przedsiębiorstw rolnych przewidzianych do zagospodarowania przez byłych kombatanów po ukończeniu wojny. Planowanie tego zagospodarowania uzgodnione zostało w właściwych urzędach Rzeszy, gauów, armii oraz czynnikami gospodarczymi. Zadaniem przedsiębiorstwa jest organiczne włączenie przedsiębiorstw rolniczych do gospodarki Rzeszy oraz utrzymanie ich przy rentowności, aby w chwili ich przejęcia przez kombatanów, przedsiębiorstwa te pracowały. Prawie wszystkie te przedsiębiorstwa posiadają już niemieckie oblicze, co było koniecznym warunkiem dla pracy w budowy w sensie wzmocnienia myśli niemieckiej w gauach wschodnich. Zdrowe zagospodarowanie oraz sprawa rozbudowy handlu rolnego, zostały osiągnięte również w r.1941, mimo trudności spowodowanych przez warunki. Udział handlu rolnego w rozdziale wyrobów rolnych wzrósł znacznie w porównaniu z 1940r. Możliwości zagospodarowania w handlu ziem ponownie włączonych do Rzeszy wykazały, dzięki poparciu HTO rozwój bardzo zadowalający.

"RADIOSTACJA IM.T.KOSCIUSZKI" po polsku 3.XII.godz.15.15.

Powtórzenie audycji z dnia 2.XII.o zebraniu kolonistów niemieckich w Poznaniu.

Z notatnika sabotażystów: Polacy! Rodacy! Nie zapominajcie ani na chwilę o tym, że tysiące braci naszych cierpi w obozach koncentracyjnych w Działdowie i Oświęcimiu. Pamiętajcie, że Niemcy mobilizują do pracy,

dla swoich celów wojennych, tysiące mężczyzn i kobiet. Pamiętajcie, że zbrodniarze niemieccy mobilizują do swoich oddziałów Polaków, aby wysłać ich na pewną rzeź na front wschodni! Rodacy! Nie dopuście do dalszych znęcań się nad wami. Powstańcie do walki partyzanckiej we wszystkich częściach Polski! Niech wróg przekona się na własnej skórze, że dni jego są policzone.

Godz. 21.05. - W południowo zachodniej części Polski, Niemcy wprowadzili ostatnio reorganizację administracyjną, mianowicie wyłączyli 26 powiatów z Gen. Gub. i stworzyli z nich nową jednostkę administracyjną. Ta część Polski liczy 4.300.000 mieszkańców, w przeważnej liczbie Polaków. W skład tej nowej jednostki administracyjnej wchodzi Zagłębie Dąbrowskie i Krakowskie. Jest to nowy krok na drodze niemieczenia Polaków i tępienia polskości. Mieszkańców tej części Polski czeka ten sam los, co i Górnego Śląska: wywiezienie przymusowe na roboty do Niemiec, wcielenie przymusowe do armii niemieckiej, zakazanie używania języka polskiego itp. Na miejsce wywiezionych Polaków importowani są robotnicy cudzoziemscy. Lecz górnicy, hutnicy i chłopcy polscy nie ustąpią przed tą nową falą germanizacji. Przecistawiali się swego czasu górnicy dąbrowscy żandarmerii rosyjskiej, a następnie Wilhemowski, chłopcy krakowscy nie zapomnieli swego udziału w walkach o niepodległość Polski u boku Kościuszki. Odpowiedzą oni na tę nową próbę germanizacji masowym, solidarnym oporem, o którym wspomina w swej odezwie grupa górników dąbrowskich. Każda wieś, fabryka i huta zostaną zamienione w twierdzę. Stworzą oni wspólny front walki z okupantem, posługując się wszystkimi środkami, od sabotażu do partyzantki, łącznie, by przeciwstawić się brance do wojska, rabowaniu żywności i okrucieństwu najeźdźcy. Postąpią oni tak, jak mówi się obecnie w piosence śląskiej: kiedy okrzyk walki się rozlegnie, lud śląski z bronią na ulice wybiegnie.

II.

Z najważniejszych spraw światowych.

RZYM po ukraińsku 3.XII. godz. 19.30.

Z Berlina donoszą, że bolszewikom udało się zająć kilka miejscowości na północnym i centralnym odcinkach frontu, lecz że ze względu na ciężkie straty nie mogli oni wykorzystać swoich sukcesów.

Z Sztokholmu donoszą o zakończeniu procesu przeciw dyrektorowi sowieckiego biura turystycznego Fedorenko, oskarżonemu o szpiegowstwo. W skład organizacji, na czele której stał oskarżony, wchodził również obywatel szwedzki. Fedorenko został skazany na 10 lat więzienia, inni na mniejsze kary.

W związku z powyższym Berlin podaje, że istnieje zagranicą mniemanie, iż bolszewizm jest sprawą wewnętrzną Sowietów. Powyższa sprawa jest dowodem, że tak nie jest i że bolszewicy nie zaniechali swego planu szerzenia teorii i wpływów komunistycznych poza granicami swego państwa.

ZEESEN po ukraińsku 3.XII. godz. 15.00.

Ze Stambułu donoszą, że w tamt. dzienniku Dzumhiwier/?/ ukazał się artykuł ze znamienym komentarzem o ostatnim przemówieniu Churchilla. Przemówienie to - zdaniem dziennika - świadczy o różnicach poglądów na cele wojny jakie są pomiędzy Aliantami, przy czym różnice te istnieją nie tylko pomiędzy Anglią i Ameryką, ale pomiędzy Anglią, Ameryką i Sowietami. Wprawdzie istnieje tzw. Karta Atlantycka, a le nie ulega wątpliwości, że Zw. Radziecki ma inne własne swoje cele. Pozostaje tylko do wyjaśnienia w jakim stopniu cele te zgadzają się z celami wojny Anglii i Ameryki.

WEICHSELSENDER po polsku 3.XII. godz. 16.00.

Japończycy odnieśli zwycięstwo w Kanale Guadalcanal, niszcząc znowu szereg jednostek morskich amerykańskich. M.in. uległ zatopieniu jeden okręt liniowy, jeden krążownik typu Augusta, 2 kontrtorpedowce itp.

Kancelarz Hitler przyjął w obecności min. Ribbentropa nowego ambasadora hiszpańskiego Airogo/?/, który wręczył kancelarzowi listy uwierzytelniające. Po uroczystości, kancelarz przyjął byłego ambasadora Hiszpanii, który złożył wizytę pożegnawczą.

Evening Standard pisze, że społeczeństwo angielskie spodziewa się dalszych zmian w rządzie Churchilla. Ma być mianowany nowy minister planowania. Równocześnie w kołach politycznych Londynu rozszły się pogłoski, że Churchill zamierza mianować vice-królem Indyj Lorda Cranborne.

rumuński minister spraw wojskowych udał się na front wschodni, gdzie odwiedzi walczące tam wojska rumuńskie.

STARA GWARDJA /ROZGŁOSNIA OSI/ po poryjsku 3.XII.godz.18.30.

Wiadomości z W. Brytanii. Znamienna jest interpelacja w parlamencie brytyjskim w sprawie adm. Darlana, jak również głosy prasy brytyjskiej na ten temat. Pod adresem Darlana kierują zarzuty w sposób nawet dla Anglii niezwykle, nazywając tego pokornego służkę Anglików zdrajcą i sprzedawczykiem, czym zresztą zgadzają się z naszą opinią w zupełności. Angielska opinia publiczna oczekuje wyników debaty w parlamencie na temat Darlana z wielką niecierpliwością. Ale charakterystyczne jest już to, że Anglicy chętnie używają przekupstwa w swej polityce, ale później tych, których kupili, gotowi są obrzucić najbardziej pogardliwymi przewiaskami.

Delhi. Wg. wiadomości napływających z Indji, w Bombay'u odbył się wielki wiec bojowników o wolność, przyczynił się do krwawych starć, gdyż policja brytyjska postanowiła raz jeszcze pokazać bezbronnym tłumom swą dziarskość. Kilkadziesiąt ofiar w ludziach, z tego wiele kobiet i dzieci, oraz istna orgia aresztowań - oto bilanś dnia.

Genewa. W Luton niedaleko Londynu doszło do burzliwych demonstracji robotników, którym zakomunikowano niedawno, że przeniósł ich fabryki do Szkocji, zmuszając ich do ewakuowania na północ i rozdzielając w ten sposób rodziny. Manifestacje te doprowadziły do tego, że władze brytyjskie zmuszone były do ustępstw i przyrzekły, że zrezygnują z planowanego przeniesienia fabryk. Całe to zajście jest wyraźnym dowodem, że robotnicy brytyjscy są nadal w silnej opozycji przeciwko kapitałowi i jego interesom, i że wszystkie tak często rzucane frazesy o jedności narodu brytyjskiego w obliczu wojny, są pro prostu wykwitem propagandy.

Z Sztokholmu donoszą, że produkcja ropy naftowej w Ameryce półn. uległa znacznemu pogorszeniu, ze względu na dużą ilość strajków. W październiku i listopadzie naliczono 500 strajków w Stanach Zjedn.

Z Genewy donoszą, że produkcja stoczni w Anglii i Szkocji pomimo wysiłków rządowych, uległa znacznemu pogorszeniu. Przyczyną tego zjawiska ma być fakt, że właściciele fabryk i armatorzy nie są zainteresowani w rozwoju produkcji, ponieważ zyski ich przy silniejszym rozwoju pracy nie są większe niż obecnie. Przyczyną jest w związku z systemem opodatkowania zysków.

RADZIANSKA UKRAINA po ukraińsku 3.XII.godz.18.30.

Artykuł J. Haiana pt: Panika.

W ostatniej dekadzie listopada br. w propagandzie i nastrojach niemieckich zaszły pewne zmiany. Z nadejściem pierwszych wieści z frontu wschodniego, przeciętny obywatel niemiecki naraz sobie uświadomił, że nastąpiła nieubłagana zima rosyjska, że rozpoczęła się ofensywa wojsk sowieckich, i że zbliża się czas, kiedy ci, którzy rozpoczęli wojnę, będą musieli płacić rachunki. Jeszcze wprowadziła propaganda niemiecka muciła stare piosenki, że wszystko jest dobrze, ale ulica już nie wierzyła, więc i piosenka musiała się zmienić. Gdy prasa stołeczna pod osobistym kierownictwem Goebbelsa milczała o ofensywie, bo czynniki niemieckie nie chciały dopuścić, by korespondenci państw neutralnych dowiedzieli się o nastrojach panicznych w kraju, prowincjonalna prasa rozpoczęła wysyłać alarmujące sygnały. Znamienne jest, że pierwsze słowa trwogi wydrukowało Essener Zeitung, organ Goeringa, gdzie "równym szрифtem" dano do zrozumienia narodowi niemieckiemu, że katastrofa zawisła znowu nad całym systemem i państwem nazistowskim. To jest dopiero początek. Hitlerowcy władzy nie ustąpią. Poleje się krew. Gdy zamilknie już Gobbels, jeszcze będzie miał coś do powiedzenia Himmler. Sytuacja się jednak nie zmieni. Kres przyjdzie.

III.

O g ó l n e .

RADIO METROPOL po ukraińsku 3.XII.godz.16.30.

W 1941 r. Stalin kazał palić wszystko tak, by tylko spalona ziemia dostała się w ręce niemieckie. Po ustąpieniu wojsk sowieckich, radio sowieckie zaczęło głosić, że to Niemcy spalili wsie i miasta na zajętych terenach. Ale naród ukraiński wie co ma myśleć o sowieckiej propagandzie, gdyż wie co bolszewicy zrobili z Kijowa, a zwłaszcza z zabytkami historycznymi i kulturalnymi Ukraińców.

Kończąc były tak znienawidzone na Ukrainie, że nienawiść ta przela-

na została także i na władzę sowiecką. Przyszły na Ukrainę władze niemieckie i kolchozy zniknęły. Ale radykalne usunięcie systemu kolchozów nie było rzeczą łatwą. Władze sowieckie niszcząc indywidualne gospodarstwa, usunęły miliony gospodarzy, wywożąc ich bądź na Syberię, bądź na Sołowki. Starcie w ciągu lat między i brak prawowitych właścicieli gruntów, przekreśliły możliwość stworzenia gospodarstw indywidualnych, gdyż poprostu nie można było przeprowadzić podziału gruntów. Ponadto bezpośrednio przed wojną władze sowieckie przeprowadziły mobilizację traktorów i koni dla celów wojskowych tak, że po przyjeździe na Ukrainę władz niemieckich, sprawa inwentarza martwego i żywego przedstawiała się katastrofalnie. Niezależnie od mobilizacji, cofające się wojska sowieckie rabowały wszystko co można było zabrać ze sobą. Ten fakt zmusił władze niemieckie do wprowadzenia pośredniego systemu gospodarczego na Ukrainie, tzn. **systemu** gospodarstw gromadzkich. Iż zasada ta jest przejściowa świadczy to, że już obecnie władze niemieckie przekazują ziemię poszczególnym gospodarzom, a wkrótce akcja ta przybierze na sile i reszta ziemi zostanie rozdzielona między gospodarzy.

KUJBYSZEW po polsku 3.XII.godz.16.15.

Prasa światowa nie przestaje poświęcać wiele uwagi zwycięstwu armii sowieckiej pod Stalingradem. Podkreślany jest szczególnie fakt poddania się wielkiej ilości żołnierzy niemieckich, co świadczy o załamaniu się ducha w armii niemieckiej. Żołnierze ci widzą obecnie, że niema już mowy o wygraniu wojny przez Niemcy i że po półtorarocznej wojnie w ZSRR, Hitler jest dalej od zwycięstwa niż kiedykolwiek przedtem. Przeciwstawiana jest natomiast znakomita taktyka sowieckich generałów, którzy zręcznymi manewrami potrafili zachować siłę bojową czerwonej armii. Jedno z piśm amerykańskich pisze, że generałowie sowieccy są najzdolniejszymi dowódcami świata.

Godz.17.00. Kolejjarze stalingradzcy mogą się poszczycić nieprzeciętnymi wynikami bojowymi. Od początku oblężenia dworzec i tory kolejowe pod Stalingradem zasypywane były gradem bomb, ale ledwie samoloty odleciały, wysuwały się drużyny robotników kolejowych i naprawiały poczynione szkody. Nie było dnia, by kilkanaście razy nie zjawiały się nieprzyjacielskie samoloty nad dworcem, ale też i nie było wypadku, by kolejjarz stalingradzki zeszedł ze swego stanowiska bez pozwolenia i rozkazu swych władz. Tak jak żołnierz sowiecki, tak walczył kolejjarz stalingradzki.

IV.

Z ostatniej chwili.

COLUMBIA po francusku 4.XII.godz.13.50.-

Flota amerykańska zatopiała 9 statków japońskich w pobliżu Guadalcanal. Szczegółów jeszcze brak.- Wiadomości z frontu rosyjskiego wskazują na to, że ofensywa pod Rżewem i pod Wjazmą rozwija się w dalszym ciągu pomyślnie.- Od początku ofensywy rosyjskiej na południu i odcinku środkowym, 160000 Niemców zostało zabitych lub rannych.

Flota rosyjska zatopiała dzisiaj dwa statki niemieckie o poj.16.000 ton.

Po angielsku godz.14.30.-W ciągu ostatnich 3 dni zatopiono na Morzu Śródziemnym 13 statków zaopatrzeniowych Osi, oraz 3 kontrtorpedowce. Straty angielskie wynoszą 1 kontrtorpedowiec.-

Z N.Yorku donoszą, że poraż czwarty w przeciągu ostatnich 6 miesięcy zniżone zostały premie ubezpieczeniowe dotyczące żeglugi na Atlantyku z włączeniem Afryki zachodniej.

Po niemiecku godz.14.35.- Gazeta turecka Yeni Saba pisze, że Hitler niam już żadnych szans na wygranie wojny. Szanse jego polegały na zadaniu decydującego ciosu sprzymierzonym, zanim zdołają zmobilizować swe rezerwy. Dziś jest na to zapóźno. Hitler prawdopodobnie zdaje sobie sprawę, że nie może już wygrać wojny, i stara się tylko o jej przedłużenie.

Samoloty floty kanadyjskiej zaatakowały w ciągu ostatniego miesiąca około 40-tu łodzi podwodnych. Conajmniej 20 łodzi zatopiono lub uszkodzono, tak silnie że będą one musiały być wycofane do baz, jeżeli do tych baz dopłyną.

Prezydent Rzeczypospolitej Liberii oświadczył, że już dawno zwrócił się do Stanów Zj. z prośbą o udzielenie mu pomocy. Już w lecie b.r. do Liberii przybyły wojska amerykańskie.